

2. UDKAST TIL POLITISK MÅLSÆTNING

Slagteaffald

Her omtales praktiske og politiske udfordringer vedrørende slagteaffald produceret af den enkelte, private jæger, dvs. ikke af en erhvervsvirksomhed som f.eks. en vildtslagter

Politisk målsætning

- Den enkelte jæger skal have mulighed for at komme af sit vildtslagteaffald via de kommunale renovationsordninger (afhentning og genbrugspladser).
- Via ændring af de jagtetiske regler at anbefale, at uanvendelige dele af nedlagt vildt enten skal nedgraves eller i begrænsede mængder kan udlægges diskret for at indgå i naturens kredsløb som den ressource, det er.
- Det vil blive tilladt at kunne anlægge maddingpladser med slagteaffald til brug for bekæmpelse af mårhunde.

Baggrund

Mange jægere – både nye og erfarne – er enten uvidende om eller har svært ved at efterleve de nuværende regler og anbefalinger for håndtering af slagteaffald fra vildt. Hvert år modtager vi henvendelser fra jægere og borgere om fund af affald fra nedlagt vildt på steder, hvor affaldet ikke burde være. Det kan være i skovbunden eller i offentlige skraldespande.

Uvidenheden handler især om, hvad man rent praktisk skal gøre, når man opbrækker vildt eller forlægger det. Hvad der skal ske med indvolde, skind, fjerdragt og øvrige rester, står ikke klart for enhver jæger.

Problemer med efterlevelse af regler handler særligt om, at affaldet fylder meget i den private skraldespand og i mange tilfælde slet ikke kan være der. På de kommunale genbrugspladser er det langt de fleste steder ikke muligt at aflevere husholdningsaffald, - dels for at minimere problemer med lugt og rotter, dels for at maksimere indtjeningen, idet borgerne blot kan købe en større affaldsspand, en ekstra pose eller en ekstra tømning.

Lovgivning

Reglerne på området er mildest talt ret upræcise.

De jagtetiske regler (seneste udgave, april 2011), som er udarbejdet af Danmarks Jægerforbund, Vildtforvaltningsrådet og Naturstyrelsen siger: "Uanvendeligt vildt og uanvendelige dele af vildt skal nedgraves eller destrueres". Der står hen i det uvisse, hvad "nedgravning" betyder. Skal vildtaffaldet blot være ude af syne for offentligheden, ja så er tildækning med blade/grene nok. Skal vildtaffaldet derimod være uden for rækkevidde for større ådselædere, såsom ræve, ja, så skal affaldet graves mindst 80 cm ned. Men skal det endelig indgå som en del af fødekæden for fugle og overjordiske insekter, så er det ikke muligt med den nuværende formulering.

I selve lovgivningen kan der findes meget generel vejledning i Miljøbeskyttelsesloven, Naturbeskyttelsesloven og Fødevarerloven (Lovbekendtgørelse nr. 250 af 8. marts 2013).

Heller ikke i EU-lovgivningen i form af Forordningen om animalske biprodukter nr. 1069/2009 og Gennemførelsesforordningen nr. 142/2011 er der meget ekstra hjælp at hente, idet de lægger ansvaret og kompetencen over på jægerne:

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) nr. 1069/2009 af 21. oktober 2009 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter og afledte produkter, som ikke er bestemt til konsum:

For at undgå risici forårsaget af vildtlevende dyr bør også kroppe eller dele af kroppe af sådanne dyr, der mistænkes for at være inficeret med en overførbart sygdom, være omfattet af bestemmelserne i denne forordning. At de således bliver omfattet af bestemmelserne, bør ikke betyde, at der er krav om indsamling og bortskaffelse af kroppe af vildtlevende dyr, som er døde eller nedlagt i deres naturlige habitat. Hvis god jagtskik overholdes, kan tarme og andre dele af kroppe af vildtlevende vildt bortskaffes på sikker vis på stedet. Sådanne handlemåder til nedsættelse af risici er godt indarbejdede i medlemsstaterne og er i nogle tilfælde baseret på kulturelle traditioner eller national lovgivning, der regulerer jægeres aktiviteter. I Fællesskabslovgivningen, navnlig Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer (1), er der fastlagt regler for håndtering af kød og animalske biprodukter fra vildtlevende dyr. Disse regler placerer også ansvaret for at forebygge risici hos uddannede personer som jægere. I betragtning af de potentielle risici for fødevarekæden bør animalske biprodukter fra nedlagt vildt kun være omfattet af denne forordning i det omfang, fødevarehygiejnebestemmelserne gælder for omsætning af det pågældende vildt og indebærer aktiviteter, der gennemføres af vildthåndteringsvirksomheder. Derudover bør animalske biprodukter til udarbejdelse af jagttrofæer være omfattet af denne forordning for at forebygge, at der opstår risici for dyresundheden som følge af sådanne biprodukter.

Løsninger

Uvidenheden kan mindskes ved at øge informationen herom i forbindelse med jagttegnsundervisning, ved årligt at lave en artikel i magasinet Jæger, samt ved at have lettilgængelige og letforståelige beskrivelser på hjemmeside og i apps.

Budskabet er blandt andet dette: "Undlad at efterlade affald fra nedlagt vildt på eksempelvis rasteplasser

eller ved andre offentlige skraldespande. Ofte kan det være et voldsomt syn for en ikke-jæger, hvor naturligt det end kan se ud for dig som jæger. Episoder med efterladt vildtaffald medfører ofte vrede henvendelser, uagtet at kødet f.eks. er blevet skåret af dyrene. Alle, der er involverede i en jagt, har et ansvar for at agere som ambassadører for jagten. Derfor har vi alle til opgave at sikre, at vores opførsel følger det jagtetsiske regelsæt". Hertil kommer budskabet/informationerne om de konkrete, praktiske muligheder.

Efterlevelse handler primært om brug af tre værktøjer:

- a) Praktiske anvisninger (billeder, tegninger, tekst) for, hvad du gør med rester fra dit hårvildt og fjervildt, når du er i skoven eller derhjemme.
- b) Mulighed for aflevering af affaldet på kommunale genbrugspladser/affaldsdepoter. Liste med link til disse. Mulighed for tilkøb af ekstra affaldssæk/holder og/eller bestilling af ekstra tømning. Der skal arbejdes kommunalpolitisk for denne løsning via DJ's jægerråd, samt landspolitisk via kontakt til KL.
- c) Ændring af de jagtetsiske regler, således at det fremover anbefales, at uanvendelige dele af nedlagt vildt enten skal nedgraves eller i begrænsede mængder kan udlægges diskret for at indgå i naturens kredsløb.

Udover alt ovennævnte er et helt særligt problem opstået de seneste år. I forbindelse med bekæmpelse af invasive arter, som mårhunde, er der behov for at anlægge maddingpladser med henblik på at tiltrække mårhunde til fælder eller anden fangstform (f.eks. jæger på anstand). Ovennævnte regelsæt besværliggør/umuliggør etablering af disse pladser på helt lovlig vis, og gør det dermed ikke muligt for den enkelte jæger at forfølge målet om at udrydde/minimere bestanden af mårhunde.